

MOCIÓ DEL GRUP POLÍTIIC MUNICIPAL D'ALTERNATIVA D'UNITAT POPULAR CAV-POBLE ACTIU (AUP-CAV-PA) PER LA REALITZACIÓ D'UN ESTUDI SOBRE LA PRECARIETAT LABORAL A RUBÍ

La precarietat laboral és aquella situació que es caracteritza pel predomini de modalitats de contractació eventuais i temporals, mal remunerades, amb un nivell baix o inexistent de protecció legal i, sovint, sense mesures de control de les condicions de treball. En les darreres dècades, la precarietat laboral ha deixat de ser un fenomen focalitzat en els sectors amb menys recursos de la població i amb menys formació reglada, sinó que s'ha estès a altres capes de la societat.

Una ocupació precària dificulta desenvolupar un projecte de vida digna, però també és un determinant social de la salut i de la qualitat de vida de la classe treballadora.

Segons les dades d'ocupació de les quals disposem, a Rubí l'atur se situava en un 15,23% (5.447 persones aturades) al gener de 2017, 1,7 punts per sobre de la mitjana comarcal (13,53%) i 0,38 punts per sobre de la mitjana catalana (dades del IV trimestre de 2016). Malgrat podríem considerar que les dades no són del tot dolentes i que ens situem en uns nivells "normals" d'atur en comparació amb les ciutats veïnes i la resta del país, hi ha altres tipus de dades que s'han de tenir en compte a l'hora de valorar la qualitat de l'ocupació a la nostra ciutat.

Segons el "Perfil de ciutat" de l'any 2016, que recull dades anuals entre el 2008 i el 2015, l'atur a Rubí ha anat descendint any rere any des de 2012 (23% d'aturats) fins el 2015 (17,6%). Aquesta tendència a la baixa, doncs, es confirma amb les noves dades actualitzades mensualment pel Departament de Treball. Però hi ha algunes dades, dins del què entenem que poden semblar bones notícies (la baixada constant de l'atur) que cal destacar:

- Mentre que l'any 2012 hi havia un 45,1% d'aturats de 45 i més anys, aquesta xifra va augmentar fins al 52,9% l'any 2015.
- Tampoc no milloren les xifres de les persones a l'atur de llarga durada amb una baixa qualificació, que passen del 19,3% l'any 2012 al 21,6% l'any 2015.
- S'observa una caiguda en els contractes indefinits, que l'any 2015 representaven només un 8,8% del total de contractes que es van realitzar. D'aquestes persones amb contractes indefinits, un 39,3% van ser dones (les dones representen el 50,48% de la població de Rubí). L'atur, per cert, també afecta més dones (3.208,5 va ser la mitjana anual de 2016) que homes (2.623).

En conclusió, l'atur cau a la ciutat de Rubí però, tal i com passa a la resta del país, continua deixant una gran temporalitat, i sectors concrets de la població activa desprotegits, com són les persones de més de 45 anys, les persones amb baixa qualificació i les dones; tres sectors, doncs, que considerem que han de ser els prioritaris a l'hora de planificar les polítiques públiques de promoció de l'ocupació.

Rubí, la segona ciutat industrial de Catalunya, ha d'apostar de manera clara per l'ocupació de qualitat, mitjançant polítiques d'atracció d'empreses que respectin els drets laborals, i el suport als treballadors i les treballadores en qualsevol conflicte laboral que es pugui

esdevenir. Per posar un exemple recent, treballadors de l'empresa Pino Componentes, ubicada a Rubí, van aconseguir el mes de novembre acabar amb la temporalitat en frau de la plantilla¹, cosa que l'empresa ha respost amb represàlies a dos treballadors que repartien octavetes per denunciar la situació a les altres dues plantes que té Pino Componentes al país.

El liberalisme salvatge aplicat a les polítiques europees de les últimes dècades ha tingut com un dels seus principals objectius la desregulació. Fet que en l'àmbit laboral ha anat provocant la pèrdua constant de drets laborals i socials. Situació agreujada amb la última crisi econòmica amb el trencament definitiu de la relació treball-inclusió social. Aquesta realitat és la que genera un nou fenomen, que coneixem com "pobresa laboral": el fet que, avui dia, tenir una feina no sigui una garantia de sortir de la pobresa o no caure-hi. A aquesta pobresa laboral hi han contribuït les successives reformes laborals que han tendit cada cop més a la màxima desprotecció dels treballadors i les treballadores. Així, trobem que l'any 2016 a Catalunya es van signar 109.753 contractes indefinits menys que l'any 2007 (just abans de l'inici de la crisi econòmica), mentre que els contractes temporals van augmentar en 235.406².

El mes d'abril de 2015 es va presentar l'estudi "Consens per a l'ocupació en el marc d'una Economia Social i Solidària a Rubí", que sintetitzava la feina realitzada conjuntament entre l'administració local i les entitats, empreses i ciutadans amb una llarga experiència en aquest àmbit per tal d'articular futures accions generadores d'ocupació. Entre d'altres conclusions l'esmentat estudi determinava que cal promoure un projecte d'actuació en el marc dels programes de foment de l'ocupació i a favor de la inclusió social i millora de les condicions de vida de la ciutadania.

El Ple del mes de novembre de 2015 va aprovar una moció per a l'adhesió de la nostra ciutat a la xarxa de municipis per l'economia social i solidària que en el seu segon acord proposava "*recuperar el document de bases "Consens per a l'ocupació en el marc d'una economia social i solidària" elaborat per l'Ajuntament de Rubí l'abril d'enguany, i:*

- a. *Revisar el contingut de l'informe amb els representants del Ple municipal i tots els actors que van participar en la seva elaboració*
- b. *Ratificar o esmenar l'apartat de conclusions, on es proposen línies d'acció*
- c. *Planificar i executar les accions que es proposen a l'apartat de conclusions o aquelles que s'hagin consensuat en la revisió del text*

Relacionat amb l'aprovació d'aquest document, algunes de les propostes que es podrien contemplar fruit del treball que es proposa a la part dels acords són:

- Instauració d'un balanç social a les empreses de Rubí, per tal de garantir que totes elles ofereixen unes condicions salarials i laborals dignes, siguin respectuoses amb el medi ambient, comptin amb les mesures de seguretat necessàries, garanteixin la igualtat de gènere en les seves plantilles, compleixin la llei d'integració social de les persones amb discapacitat.

¹ Font: Solidaridad Obrera: <http://lasoli.cnt.cat/04/11/2016/cnt-acaba-temporalitat-planta-rubi-pino-componentes-s-l/>

² Font: UGT. <http://www.ugt.cat/2016-lany-de-la-cronificacio-de-la-desigualtat-i-la-precarietat-laboral/>

- Promoció d'empreses d'economia social i solidària.
- Apostar de manera clara per la municipalització de serveis públics.
- Mantenir i realitzar un control exhaustiu sobre les empreses que presten els serveis encara privatitzats, especialment pel què fa a les condicions laborals dels treballadors i les treballadores.
- Aprofundiment en la democratització de les empreses que no siguin cooperatives, per tal que els treballadors i les treballadores comptin amb instruments per a la defensa dels seus drets laborals amb el suport de l'Ajuntament, qui assumiria un paper actiu en aquesta qüestió.
- Defensar la permanència de les activitats empresarials que siguin susceptibles de deslocalització o tancament, oferint suport públic a vies alternatives de continuació de l'activitat, amb la participació activa de la plantilla.

L'any 2010, la Generalitat de Catalunya rep les competències en referència a la inspecció de treball (art.170 de l'Estatut de Catalunya). Aquestes segons art. 9 de l'Estatut d'autonomia estableix que conforme a la legislació bàsica de l'estat, correspon a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i l'execució de les matèries següents, i no la seva exclusivitat.

- Ordenació del treball i relacions sindicals.
- Prevenió de riscos laborals.
- Ocupació i migracions, que inclou qüestions relacionades amb l'accés al treball, la immigració i el treball d'estrangers, així com la formació professional ocupacional i contínua i les empreses de treball temporal.
- Cooperatives i altres fórmules d'economia social.

Mantenint la inspecció de l'estat tot el que fa referència al règim econòmic de la Seguretat Social,

entre d'altres é competències plenes en matèria d'inspecció laboral. Per tant, és la responsable última de dur a terme les polítiques de millora de la protecció dels drets laborals i la qualitat de l'ocupació en el conjunt del País. Funcions que vistes les dades d'atur i les que fan referència a la qualitat de l'ocupació, han de fer-se més efectives que mai.

Per tots aquests aspectes, proposem al Ple Municipal de Rubí l'adopció dels següents acords:

PRIMER. D'acord amb la moció que es va aprovar en aquest Plenari el mes de novembre de 2015, planificar i executar les accions que es proposen a l'apartat de conclusions del document "Consens per a l'ocupació en el marc d'una Economia Social i Solidària a Rubí".

SEGON. La creació d'un grup de treball format pels grups municipals amb representació al Ple i els representants de les organitzacions sindicals a la nostra ciutat. Aquest grup de treball tindrà dues funcions: la definició dels paràmetres per l'elaboració del diagnòstic de la precarietat laboral a la nostra ciutat i l'elaboració del catàleg d'actuacions que des del propi Ajuntament de Rubí es puguin dur a terme amb el fi de reduir la precarietat laboral dels

rubinencs i rubinenques i, que per tant, passin a formar part del conjunt de polítiques públiques que impulsa aquest ajuntament.

TERCER. Posar la informació extreta d'aquest estudi a disposició dels grups municipals i de la ciutadania en general; i informar de manera anual sobre la situació de la precarietat laboral al municipi.

QUART. Instar al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya a millorar i destinar els recursos necessaris per que la Generalitat de Catalunya pugui desenvolupar de forma efectiva la seva funció inspectora.

CINQUÈ. Instar al Govern de l'Estat a traspasar tot el cos d'inspecció a la Generalitat de Catalunya, així com la resta de competències en matèria d'inspecció per disposar de les competències exclusives. Otorgant el finançament necessari per desenvolupar l'activitat.

SISÈ. Comunicar aquest acord al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i a les organitzacions sindicals amb representació a la ciutat.